

наявних навчальних засобів та створенню додаткових навчальних матеріалів, передусім вправ та текстів країнознавчого характеру; поліпшувати якість презентації навчального матеріалу; підвищувати мотивацію до вивчення української мови й історії та культури українського народу; створювати умови для більш тісної співпраці між викладачами й студентами.

Список використаних джерел:

1. Азарова Л. Є., Горчинська Л. В., Зозуля І. Є., Солодар Л. В. Країнознавство для слухачів-іноземців підготовчого відділення: Навчальний посібник / Азарова Л. Є., Горчинська Л. В., Зозуля І. Є., Солодар Л. В. Вінниця, ВНТУ, 2010. 74 с.
2. Лісінська Т., Василенко О. Країнознавча компетентність у контексті сучасних проблем навчання іноземних мов / Т. Лісінська, О. Василенко // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2017. № 3. С. 326-332.
3. Опанасенко Ю. М. Покоління Z: нові виклики для освіти. Нова грамотність у цифровому столітті: Матеріали обласної наук.-практ. інтернет-конференції. Черкаси: ЧОІПОПП, 2016. С. 51-54.
4. Черепашук А. А. Врахування мотиваційно-ціннісної сфери особистості при включенні історичних фактів у процес навчання при вивченні технічних дисциплін / В. І. Клочко, А. А. Черепашук // Вісник Луганського нац. пед. ун.-ту ім. Тараса Шевченка. 2007. № 21 (137) Ч. 1. С. 146-150.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-279-4-86>

Кваша Т. Г.

старший викладач,

Одеський національний морський університет

ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Інтернет-технології набувають все більшої значущості в галузі освіти та надають набагато більше можливостей та гнучкості у викладанні та навчанні. Електронне навчання, яке передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій для покращення якості освіти, є новою областю як багатообіцяючий навчальний засіб. Електронне навчання – це процес навчання в електронній формі через мережу

Інтернет із використанням системи управління для освітніх цілей. Даний вид навчання охоплює широкий спектр напрямків онлайн викладання.

Насамперед, варто виділити два підходи в електронному навчанні, кожен з яких відповідає інтересам, потребам та особистим перевагам учнів. Асинхронне електронне навчання зазвичай здійснюється за допомогою різних медіа засобів, зокрема електронної пошти, дискусійних форумів та дошки оголошень, що, у свою чергу, сприяє постійній взаємодії між учасниками, навіть якщо не всі можуть знаходитися онлайн одночасно. Вони включають самостійні уроки, семінари, майстер-класи. Також асинхронні онлайн-класи пропонують гнучкість для самоосвіти, що є ключовим компонентом електронного навчання. Загалом, більшість людей віддають перевагу онлайн-курсам через їх асинхронний характер, можливість поєднувати навчання з роботою, сім'єю та іншими обставинами [1].

Однак, в даний час все більше і більше пропонується синхронне електронне навчання за допомогою відеоконференцій та чатів, таких як Google Meet, Google Hangouts або Zoom. Синхронні онлайн-класи мають потужний потенціал у розвитку навчальних інтернет-ресурсів. Даний вид навчання проводиться так само, як і традиційне навчання, з лекціями та семінарами, фіксуючи відвідуваність учнів. Студенти зазвичай беруть участь в онлайн-сесіях за допомогою веб-камери або форумів у прямому ефірі, а також можуть переміщатися до віртуальних кімнат для групової роботи. Синхронні сесії допомагають учням почуватися безпосередніми учасниками процесу навчання. Викладачі віддають перевагу синхронним онлайн-класам, оскільки цей формат дозволяє реалізовувати комунікативний підхід, особливо щодо іноземної мови, коли матеріал вимагає миттєвого зворотного зв'язку.

Обираючи той чи інший підхід в електронному навчанні, студенти, які навчаються онлайн, повинні враховувати свої особисті потреби та інтереси. Найбільш ефективним типом навчання є той, який поєднує у собі гнучкість асинхронного навчання з духом товариства синхронного навчання.

Необхідно додати, що є два типи безкоштовних платформ для онлайн-навчання. Перший тип передбачає програми, розміщені на загальнодоступному сайті, де користувачеві необхідно зареєструватися, щоб використовувати платформу, але сама платформа знаходиться на сервері десь у «кіберпросторі». Другий тип платформ передбачає завантаження, збереження та розміщення програми самим користувачем на його власний сервер. Платформи безкоштовного онлайн-навчання, які розміщуються на власному сервері користувача, називаються програмами з відкритим вихідним кодом. Це означає, що програмне забезпечення

доступне безкоштовно для обмеженого використання відповідно до стандартної громадської ліцензії (GNU). Дані платформи мають колосальні можливості за умови, що вони використовуються повною мірою. Вони передбачають взаємодію всіх учасників, зворотний зв'язок, спілкування та встановлення контактів. Більше того, вони надають безліч можливостей для вивчення нових методів викладання та навчання.

Однією з таких систем, яка поступово завойовує всесвітню популярність, є Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), розроблена у 2002 році Мартіном Дугіамасом (сайт <https://moodle.org/>). Будучи безкоштовною та відкритою у доступі онлайн-системою, Moodle постійно оновлюється завдяки колективному інтелекту педагогів та експертів, об'єднує усі навчальні стратегії та інструменти в одному просторі, підтримуючи понад 40 мов світу та різні бази даних (PostgreSQL, MSSQL, MySQL, Oracle, text file). Функціональна та легка для розуміння та використання система Moodle дає можливість студентам отримати доступ до неї у будь-який час та з будь-якого місця, а викладачам дозволяє здійснювати поточну перевірку отриманих знань з оцінкою в автоматичному чи віддаленому ручному режимах та коригування навчального індивідуального плану кожного зі студентів, а також проводити оцінку знань студентів на основі тестування (питання на відповідність, множинний вибір та ін.).

Це платформа електронного навчання з відкритим кодом, а також система управління курсами для онлайн-навчання. Moodle дозволяє розробникам адаптувати систему до індивідуальних потреб користувачів і добре взаємодіє з багатьма мережевими ресурсами (Facebook, YouTube, Wikipedia, JClick, Hot Potatoes, H5P тощо), що дозволяє розробникам виявляти творчий підхід та універсальність.

Платформа Moodle пропонує багато переваг для студентів системи дистанційного навчання. Ці переваги використання Moodle для викладання іноземної мови відповідають перевагам дистанційного навчання загалом. Необхідно виділити такі позитивні аспекти платформи: *гнучкість* – студентам надається доступ до навчальних матеріалів у зручний час та у зручному темпі; *відсутність обмежень у часі* – студенти мають додатковий час для розгляду можливих відповідей (перш ніж взяти участь у дискусії, студенти можуть ретельно вивчити тему та обміркувати свої відповіді); *рентабельність* – дана платформа не передбачає використання дорогих комп'ютерів і високої якості Інтернет-трафіку [2].

В Україні є інтернет-спільноти користувачів системи Moodle для організації дистанційного навчання в мережі Інтернет (<http://moodle.org.ua/>). Одеський національний морський університет має

власну платформу Moodle, де викладачі розробляють та розміщують свої дистанційні курси як основні чи додаткові ресурси для реалізації завдань самостійної роботи студентів університету.

Слід зазначити, що платформа Moodle надає студентам можливість використовувати різноманітні мультимедійні інструменти та програми для ефективного розвитку основних мовних навичок усного та писемного мовлення. Після кожного навчального блоку учні мають можливість перевірити свої знання, виконуючи вправи, спрямовані на розвиток граматичних навичок, словникового запасу, навичок аудіювання та письма.

Одним із інструментів, що широко застосовується сьогодні для організації навчального процесу, є інструмент «тести», який використовується для контролю та перевірки знань студентів. Також викладачі дуже активно користуються такими елементами, як «завдання» та «файл». Інструмент «завдання» дозволяє викладачеві завантажувати документ, відповідь на який необхідно підготувати у вигляді тексту або файлів різних форматів. Елемент «файл» призначений для зберігання та розповсюдження навчальних матеріалів.

Необхідно наголосити, що завдання в електронному форматі підвищують мотивацію, сприяють кращому засвоєнню матеріалу та допомагають індивідуалізації навчального процесу.

Незважаючи на численні переваги та передові методи навчання, платформа Moodle досить часто зустрічає негативну реакцію студентів та викладачів, коли йдеться про вивчення іноземної мови. Основними перешкодами, з якими стикаються викладачі, є насамперед технічні проблеми, недостатнє володіння комп'ютерною компетенцією, запровадження передових технологій, які викладачам необхідно освоїти та застосовувати у своїй роботі. Крім того, варто звернути увагу на відсутність готових навчальних матеріалів для онлайн навчання іноземної мови. Незважаючи на те, що платформа Moodle пропонує викладачам докладні інструкції з розміщення та організації матеріалів, а також оцінки розміщених тестів, викладачі повинні володіти просунутим рівнем комп'ютерної грамотності, мати знання про технічні можливості сервера університету.

Безумовно, знання та здібності студентів є невід'ємною умовою вивчення іноземної мови на платформі Moodle. Учні можуть стикатися з тими ж проблемами, що й викладачі – відсутністю комп'ютерної грамотності та навичок роботи з обладнанням, необхідністю технічного навчання для використання платформи, а також питанням особистої мотивації, яка в даному випадку надзвичайно важлива.

Платформа Moodle, безперечно, є ефективним інструментом для вивчення іноземної мови. Вона дозволяє студентам не лише навчатися незалежно від часу та простору, але й також пропонує прозорість, гарну організацію та самооцінку студентів, індивідуалізує та диференціює процес навчання, відповідає вимогам змісту та методів навчання.

Оскільки платформа Moodle не була створена насамперед для вивчення іноземної мови, вона не може бути ідеальним інструментом для викладання мови, незалежно від бажання та зусиль як викладачів, так і студентів. Тим не менш, даний сервіс постійно вдосконалюється та розвивається, пропонуючи нові можливості та шляхи вирішення освітніх завдань.

Таким чином, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіті з використанням електронного навчання, зокрема платформи Moodle, дозволяє покращити ефективність навчання, а також сприяє співпраці між викладачами та студентами. Доступність, зручність використання, спільне навчання студентів, а також їхня висока мотивація можуть бути досягнуті за допомогою електронного навчання.

Список використаних джерел:

1. Effective E-Learning through Moodle [Electronic resource]. – Mode of access: https://www.researchgate.net/publication/265974790_Effective_E-Learning_through_Moodle – Date of access: 28.04.2012.
2. Hauck, M., Stickler, U. What does it take to teach online? / M. Hauck, U. Stickler // CALICO Journal, Special Issue : What does it take to teach online? Towards a Pedagogy for Online Language Teaching and Learning. – Vol. 23. – № 3. – Equinox Publishing Ltd., 2006. – P. 463–475.
3. Osguthorpe, R. T., Graham, C. R. Blended learning systems : definitions and directions / R. T. Osguthorpe, C. R. Graham // Quarterly Review of Distance Learning. – № 4 (3). – 2003. – P. 227–234.